

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. april 2012
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Stephan Andreas Dam-
gaard
Sagsnr.: 2012-0030-0721
Dok.: 403272

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 642 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. marts 2012.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 642 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”På baggrund af svar på REU alm. del spørgsmål nr. 509 bedes ministeren oplyse, om han vil tage initiativ til at sikre, at ofre for voldsforbrydelser fremover ikke ved beklagelige fejl og misforståelser må savne underretning om gerningsmandens udgang eller frigang.”

Svar:

1. Som der er redegjort for i det omtalte spørgsmål nr. 509 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, er der ved lov nr. 412 af 9. maj 2011 indsat en ny bestemmelse i retsplejeloven, hvorefter forurettedes muligheder for at blive underrettet, når gerningsmanden kommer på fri fod, blev udvidet, jf. retsplejelovens § 741 g.

I sager, hvor der er afsagt dom om ubetinget fængselsstraf for en grovere overtrædelse af straffeloven, hvor vold, trusler eller anden personfarlig kriminalitet indgår, eller en sædelighedsforbrydelse, underrettes den forurettede således nu efter anmodning om tidspunktet for den dømtes første uledsagede udgang og løsladelse og om eventuel undvigelse, hvis den dømte har været varetægtsfængslet før dom og ikke har været løsladt mellem dommens afsigelse og fuldbyrdelse. Er den forurettede afgået ved døden, underrettes den forurettedes nære pårørende efter anmodning. Underretning kan afslås, hvis væsentlige hensyn til gerningsmanden taler for det, f.eks. ved risiko for misbrug af oplysningerne.

Det tilføjes, at Justitsministeriet i medfør af retsplejelovens § 741 g, stk. 3, har udstedt bekendtgørelse nr. 809 af 29. juni 2011 om underretning ved udgang og løsladelse mv., der indeholder nærmere forskrifter for administrationen af ordningen om underretning. Det fremgår bl.a. af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, at underretning vedrørende dømte, som er idømt en ubetinget fængselsstraf eller dømt til forvaring, foretages af kriminalforsorgen, og at politidirektøren orienterer den institution, hvor den dømte er placeret, hvis forurettede skal underrettes.

Retsplejelovens § 741 g trådte i kraft den 1. juli 2011 og finder anvendelse på overtrædelser, der begås efter dette tidspunkt. Lovændringen har ikke ændret på de eksisterende muligheder for at underrette offeret om gerningsmandens løsladelse mv. Politiet vil således fortsat i konkrete tilfælde – ligesom før lovændringen – kunne foretage underretning ved gerningsmandens løsladelse mv., hvor politiet ud fra præventive eller sikkerheds-

mæssige overvejelser finder, at der er et særligt hensyn at tage til offeret i sagen.

2. Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der bl.a. har oplyst, at Rigsadvokaten ikke er i besiddelse af statistiske oplysninger om, i hvilket omfang det forekommer, at offeret ved en fejl ikke bliver underrettet om gerningsmandens udgang og løsladelse mv. Derudover har Rigsadvokaten oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har – på baggrund af retsplejelovens § 741 g og bekendtgørelse nr. 809 af 29. juni 2011 – i afsnit 3.7. i Rigsadvokatmeddelelse nr. 8/2007 fastsat nærmere retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens behandling af sager, hvor forurettede anmoder om underretning om gerningsmandens udgang og løsladelse mv.

Af retningslinjernes afsnit 3.7.5. om underretning af andre myndigheder om afgørelsen vedrørende underretning fremgår bl.a., at politikredsen i sager, hvor gerningsmanden er idømt en ubetinget fængselsstraf i forbindelse med, at dommen sendes til fuldbyrdelse, skal orientere den institution, hvor den dømte er placeret, hvis forurettede skal underrettes om udgang og løsladelse mv.

I den forbindelse kan det oplyses, at kriminalforsorgen i samarbejde med Rigsadvokaten og Rigspolitiet med virkning fra den 30. august 2011 har ændret den blanket, der sendes til kriminalforsorgen, når politiet underretter kriminalforsorgen om en ubetinget frihedsstraf, der skal fuldbyrdes.

Der er således i blanketten indsat en særskilt del 2, som politiet skal udfylde, hvis den forurettede ønsker at blive underrettet om gerningsmandens udgang og løsladelse mv.

Formålet med ændringen af anmeldelsesblanketten er bl.a. at sikre, at kriminalforsorgen i alle tilfælde underrettes, når en forurettet har anmodet om underretning om gerningsmandens udgang og løsladelse mv.

Kriminalforsorgen vil – når politiet har noteret oplysninger i blankettens del 2 – sende en kopi af blanketten til det fængsel, hvor den dømte skal afsone straffen, således at fængslet kan foretage de fornødne underretninger af forurettede.

Det er min opfattelse, at disse tiltag vil medvirke til at sikre, at der – i de tilfælde, hvor forurettede har anmodet om det – sker de fornødne underretninger af forurettede i forbindelse med gerningsmandens udgang og løsladelse mv.”

3. Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet endvidere indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der bl.a. har oplyst følgende:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at der i forbindelse med indførelsen af de nye regler om offerunderretning i retsplejelovens § 741 g, der gælder for overtrædelser begået efter den 1. juli 2011, er fastsat nærmere regler for behandlingen af disse sager. Det bemærkes i den forbindelse, at den konkrete sag, der omtales i Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 509 af 21. februar 2012 fra Retsudvalget, vedrørte overtrædelser begået før den 1. juli 2011, hvorfor sagen ikke var omfattet af de nye regler.

De nævnte regler findes blandt andet i Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulæreskrivelse af 8. juli 2011 vedrørende ordningen om underretning af den forurettede om den dømtes første uledsagede udgang og løsladelse mv., som er sendt til kriminalforsorgens institutioner. Det fremgår blandt andet heraf, at det er politiet, der træffer afgørelse om, hvorvidt offeret kan få underretning om den dømtes 1. uledsagede udgang og løsladelse mv., mens det er kriminalforsorgen, der står for selve underretningen vedrørende dømte, som er idømt en ubetinget fængselsstraf eller dømt til forvaring. Hvis politiet træffer afgørelse om, at offeret kan underrettes, giver politiet meddelelse herom til kriminalforsorgen i forbindelse med, at politiet sender dommen med fuldbyrdelsesordre til kriminalforsorgen med henblik på afgørelse om afsoningssted. Politiet giver meddelelsen på en særlig blanket (anmeldelsesblanketten). Når Direktoratet for Kriminalforsorgen har truffet afgørelse om, i hvilket fængsel den dømte skal udstå straffen, vil direktoratet dels give det pågældende fængsel en kopi af anmeldelsesblanketten, hvoraf det fremgår, at der skal ske underretning af offeret, og dels gøre notat herom i sikkerhedsmodul i den dømtes sag i Klientsystemet.

Hvis offeret først beder om underretning på et tidspunkt, hvor Direktoratet for Kriminalforsorgen har truffet afgørelse om afsoningssted, underretter politiet ved særskilt brev den institution, hvor den dømte er placeret, om, at der skal ske underretning. Institutionen skal endvidere underrette Direktoratet for Kriminalforsorgen herom med henblik på, at direktoratet i sikkerhedsmodul kan gøre notat om, at offeret skal underrettes.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i cirkulæreskrivelsen understreget vigtigheden af, at institutionerne altid gør sig bekendt med indholdet i sikkerhedsmodul.

Underretning af offeret sker som hovedregel pr. brev. Institutionerne skal sende underretningen med A post, samtidig med at der skrives udgangsbevis, løsladelsesresolution mv.

Som det fremgår, er de fastsatte procedurer i forbindelse med underretning af offeret med til at minimere risikoen for, at der sker fejl og misforståelser ved behandlingen af disse sager.

Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at der ikke eksisterer en opgørelse eller statistik over, i hvilket omfang der i sager, hvor der skal ske underretning af offeret, fejlagtigt ikke er sket underretning om gerningsmandens udgang mv.”